

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
COMUNA ROMÂNEȘTI

primariaromanesti@yahoo.com; tel.: 0232.323.800/ fax: 0232.323.871 www.comuna-romanesti.ro

CONSILIUL LOCAL ROMANESTI
HOTARAREA NR. 19/27.03.2025

privind aprobarea Raportului Primarului, pe anul 2024, privind starea economica, sociala si de mediu a unitatii administrativ-teritoriale Comuna Romanesti, judetul Iasi.

**Consiliul Local Românești, judetul Iași, întrunit în ședință ordinară
la data de 27 martie 2025,**

Având în considerare:

Raportul Primarului pe anul 2024 privind starea economica, sociala si de mediu a unitatii administrativ-teritoriale Comuna Romanesti, judetul Iasi, inregistrat sub nr.375/20.01.2025 la Primaria Comunei Romanesti, judetul Iasi,

Referatul de aprobare nr.433/22.01.2025 elaborat de initiator – Primarul Comunei Romanesti, jud.Iasi, ca instrument de prezentare si motivare a proiectului de hotarare inregistrat sub nr.434/22.01.2025,

Raportul de specialitate nr.476/27.01.2025 întocmit de către compartimentul de resort din cadrul aparatului Primarului comunei Românești, județul Iași,

Avizele favorabile ale Comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului Local Românești, inregistrate sub nr.1396/27.03.2025, nr.1394/27.03.2025 si respectiv, nr.1395/27.03.2025;

In conformitate cu:

Prevederile art 154, ale art 129 alin 1, alin 2 lit b) si alin 14 din OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ, precum si dispozitiile art 155 alin 1 lit b) si alin 3 lit a) din acelasi Cod, cu modificarile si completarile ulterioare,

Dispozitiile Legii nr.24/2000 privind normele de tehnica legislativa si elaborarea actelor normative si ale Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public -- cu modificarile si completarile ulterioare,

Prevederile Legii nr.554/2004 privind contenciosul administrativ, precum si ale Legii nr.52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, cu modificarile si completarile ulterioare,

In baza dispozitiilor art 129, art 139, art 196 alin 1 lit a) teza I din Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ,cu modificarile si completarile ulterioare,

HOTĂRĂȘTE :

Art.1. Se aproba *Raportul Primarului, pe anul 2024, privind starea economica, sociala si de mediu a unitatii administrativ-teritoriale Comuna Romanesti, judetul Iasi*, conform Anexei - parte integranta din prezenta Hotarare.

Art.2. Cu ducerea la indeplinire a prezentei Hotarari se desemneaza Primarul Comunei Romanesti, judetul Iasi – prin compartimentul de specialitate din cadrul aparatului propriu, cu respectarea cadrului legal incident.

Art.4 Prezenta Hotărâre se va comunica, prin grija secretarului general Comuna, Primarului comunei Românești, județul Iași, autoritatilor/persoanelor interesate, precum si Instituției Prefectului Județului Iași - *pentru controlul legalității* si se va aduce la cunostinta publica in conditiile prevazute de art 197 din Codul administrativ.

Romanesti, 27 martie 2025

**Presedinte de sedinta,
Consilier local
Aurel-Daniel BARGAN**

**Contrasemnează
pentru legalitate,**

**Secretar General Comuna
Daniela OLTEANU**

A blue ink signature, likely belonging to Daniela Olteanu, is written over the text of the Secretary General.

Anexa - Raportul Primarului, pe anul 2024, privind starea economica, sociala si de mediu a unitatii administrativ-teritoriale Comuna Romanesti, judetul Ias, nr.375/20.01.2025.

Nr.act:19

Data adoptarii:27.03.2025

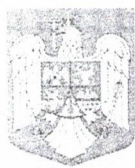
Hotararea a fost adoptata cu 9 voturi PENTRU, 0 voturi IMPOTRIVA si 0 voturi ABTINERI – 9 consilieri locali prezenti, din totalul de 11 membri ai Consiliului Local in functie.

ANEXA MC Nr. 15/27.03.2025

Comuna Românești
Judetul Iași
C.F 4541025

Nr. 345 \ 20.01.2025

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
COMUNA ROMÂNEȘTI

UAT Comuna Românești; www.comuna-romanesti.ro; primariaromanesti@yahoo.com

RAPORTUL PRIMARULUI COMUNEI ROMÂNEȘTI

privind starea economică, socială și de mediu a UAT Comuna Românești pe anul
2024

În exercitarea atribuțiilor prevăzute în Codul Administrativ la art. 155, alin.3, litera a, primarul prezintă consiliului local, în primul trimestru al anului, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, care se publică pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale în condițiile legii.

"Fă ceea ce poți, cu ceea ce ai, acolo unde te afli!"

A trebuit să găsim soluții pentru a spori resursele financiare, pentru a "mări veniturile" și pentru a da cea mai bună valoare banilor (the best value for money). Pe linia asumată în anii anteriori în cadrul exercițiului financiar european 2020-2027 am continuat să valorificăm oportunitățile de finanțare europene și guvernamentale care sunt natural sustenabile și care pot ajuta comunitatea noastră să depășească cu succes provocarea depopulării acestor vetre de locuire.

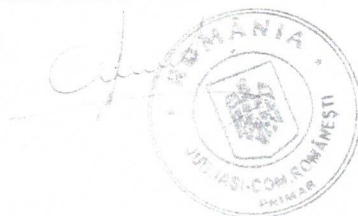
Prin strategia de dezvoltare a comunei am asumat viziunea de a construi și menține relații deschise între autoritățile publice, instituții și cetățeni care să permită rezolvarea provocărilor cotidiene în așa fel încât, pentru noi și copiii noștri, comunitatea să fie locul în care să îți placă să trăiești, să studiezi, să muncești, să te bucuri de o viață de calitate împreună cu rudele și prietenii!

În *Enciclopedia Britanică* calitatea vieții este definită ca fiind „măsura în care o persoană este sănătoasă, se simte confortabil și este capabilă de a participa sau a se bucura de evenimentele vieții”.

Raportul își are, inevitabil, din considerente de spațiu și conținut, limitele lui. Am ales să prezint câteva informații statistice oficiale relevante, puncte de vedere, principii și acțiuni care pot ajuta la o apreciere mai obiectivă a performanțelor administrației publice în anul 2024 în comuna noastră, Românești.

Primar,

Ioan STEGARIU

Partea I

Raportul privind starea economică a comunei Românești

”Strategia ne ajută să construim viitorul!

Viziunea de dezvoltare a comunei propune să însereze în timp politici benefice comunității locale și cetățenilor comunei pentru un viitor mai bun pentru noi și copiii noștri, un viitor în care fiecare locuitor își va găsi locul unde se poate dezvolta și performa pe piața munci, unde își va construi locuința dorită, va beneficia de servicii sociale de calitate.” (Strategia de dezvoltare a comunei Românești 2021-2027)

În principal, 2024 a fost anul în care au început lucrările pentru realizarea marilor investiții europene (PNRR) și guvernamentale (Anghel Saligny).

Preocupare noastră a vizat obținerea performanței în administrarea comunei raportându-ne la un principiu simplu: Best value for money! Cum dăm cea mai bună valoare banilor? Cum folosim cel mai bine banii?

Astfel am întreprins acțiuni strategice în măsură să crească capacitatea administrativă de accesare și implementare a marilor proiecte de investiții în condiții de oportunitate și legalitate, în măsură să producă dezvoltarea sustenabilă a comunei:

- profesionalizare prin formare continuă a personalului din aparatul de specialitate a primarului (curs de management al proiectelor – primar, administrator public, secretar general, contabil);
- asumarea responsabilităților în condiții de legalitate conform organigramei și fișei postului pentru fiecare angajat al instituției;
- acțiuni de clarificare juridică a inventarului domeniului public (intabularea și înscrierea bunurilor în cartea funciară);
- realizarea investiției de actualizare a Planului Urbanistic General al comunei;

- consolidarea bugetului de venituri și cheltuieli prin creșterea veniturilor proprii și dimensionarea prudentă, proporțională a cheltuielilor astfel încât să realizăm un buget echilibrat.

Proiecte de investiții din strategia de dezvoltare a comunei (2020-2027) pentru care au fost demarate acțiuni pregătitoare pentru obținerea finanțării precum și implementarea acestora:

1. Înființarea rețea de canalizare în comuna Românești, județul Iași

- Finanțare asigurată prin programul guvernamental "Anghel Saligny" – contract nr. 1228 din 0.05.2023 17 milioane lei (3,5 mil euro);
- Contract de execuție lucrări proiectare și execuție nr. 5083 din 25.09.2023 încheiat cu SC Cadvyll Const SRL lider de asociere.
- Valoarea contractului: 16.000.658 lei, inclusiv TVA. Durata contractului – 26 luni
- Ordinul de începere a lucrărilor a fost emis în data de 28.10.2024

2. Eficientizarea energetică a corpului 3 de clădire a școlii (380 mp, arie desfășurată) – Românești

- Finanțare asigurată prin PNRR - contract nr. 1024/31.01.2023 cu valoarea totală de 979.459,77 lei, inclusiv TVA.
- Valoarea cheltuielilor neeligibile: 966.599,03 inclusiv TVA
- Valoarea totală a investiției: 1.946.058,80 inclusiv TVA
- Contract de execuție a lucrărilor nr. 3866/07.06.2024 încheiat cu SC Inbit SRL
- Ordinul de începere a lucrărilor a fost emis în data de 25.06.2024

3. Înființare unui sistem de supraveghere video în comuna Românești

- Finanțare asigurată prin PNRR - contract nr. 7114/30.12.2022 cu valoarea totală de 324.202,41 lei, inclusiv TVA.
- Aprobare studiul de fezabilitate. Urmează faza DATC și PTh.

4. Construirea de locuințe nZEB plus pentru specialiști în educație (3 locuințe / 112 mp fiecare)

- Finanțare asigurată prin PNRR - contract nr. 7113/30.12.2022 cu valoarea totală de 1.562.824,14 lei, inclusiv TVA;

- Valoarea cheltuielilor neeligibile: 1.066.491,21 inclusiv TVA
- Valoarea totală a investiției: 2.629.315 inclusiv TVA;
- Contractul de execuție a lucrărilor nr. 4529/24.07.2024 încheiat cu SC Inbit SRL.
- Ordinul de începere a lucrărilor a fost emis în data de 28.08.2024

5. Înființarea și dotarea Centru de colectare prin Aport Voluntar în comuna Românești, jud. Iași, runda 1

- Finanțare asigurată prin PNRR – contract nr. C311A0122000482 din 21.03.2023 cu valoarea totală a finanțării nerambursabile este de 3.830.913,04 lei, echivalentul a 778.720,00 euro, la care se adaugă TVA aferent cheltuielilor eligibile în valoare de 727.873,48 lei.
- Valoarea totală a investiției: 4.943.942 inclusiv TVA
- Valoare eligibilă: 4.558.786, 52 lei inclusiv TVA
- Valoare neeligibilă: 385.155, 94 lei inclusiv TVA
- Contract de execuție a lucrărilor nr.2942/12.04.2024 încheiat cu SC Munteas Totalconstruct SRL.
- Ordinul de începere a lucrărilor a fost emis în data de 29.04.2024

6. Reconstrucție ecologică forestieră pe terenurile degradate constituite în perimetrele de ameliorare ”tunel Avântu și Fundătura 2” – 40 ha în comuna Românești, județul Iași

- Finanțare asigurată de Ministerul Mediului și Pădurilor din Fondul de regenerare prin Garda Forestieră Suceava.
- Valoarea totală a investiției:
- Contract de execuție a lucrărilor încheiat cu asocierea: SC Consultanță și închirieri SRL – SC Building Planted SRL – SC Olivia Dual SRL
- Ordinul de începere a lucrărilor a fost emis în data de 17.06.2024

7. Modernizare drumuri de interes local în comuna Românești, județul Iași

- Finanțare prin AFIR, componenta DR 28 – Crearea/modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural. (drumul DC 11 Românești – Avântu, 3 segmente de drum, câte unul pentru fiecare din cele trei sate ale comunei)
- Contract de finanțare prin AFIR C28020000031312400382 din 17.01.2025
- Valoarea totală a investiției: 1.299.998 euro inclusiv TVA / 6.461.898 lei inclusiv TVA

8. Modernizarea drumului D.C. 1644 (Ursoaia- Epureni) 2109m

- Contract de execuție lucrări nr. 1142 din 14.02.2024 cu firma EKY SAM
- Valoarea totală a investiției 2.664.645 lei
- Lucrări executate în valoare de 1.850.000 lei (a fost achitată suma de 1.450.000 lei)

9. Achiziție autoutilitară comuna Românești, județul Iași

- Contract de finanțare prin AFIR, nr. C1920074X220012410616 din 11.07.2023
- Valoarea totală a investiției: 219.777 lei inclusiv TVA (128.983 lei inclusiv TVA de la AFIR)
- Contract cu Casa Auto nr. 591/04.10.2023
- Proces-verbal de predare primire: 09.05.2024

10. Actualizare Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism al comunei Românești

- Contract de execuție lucrări nr. 3100 din 06.07.2021 cu SC Anderssen SRL
- Valoarea investiției: 157.080 lei inclusiv TVA
- Faza de avizare.

11. Reabilitare și eficientizare termoeenergetică sediului Primăriei Comunei Românești, jud. Iași

- DALI aprobat cu valoarea investiției: 6.255.4812 lei inclusiv TVA
- Linie de finanțare AFM

12. Sisteme integrate de colectare și valorificare a gunoiului de grajd în comuna Românești, județul Iași

- Studiu de Fezabilitate și documentație depusă pentru evaluarea cererii de finanțare prin PNRR
- Cererea de finanțare a fost aprobată și urmează semnarea contractului de finanțare

13. Construirea unei piațete publice în localitatea Românești

- DTAC
- Oportunitate de finanțare prin AFIR – GAL Reditu Prăjeni.

14. Construirea Casei Sociale Românești "Sfinții martiri brâncoveni"

- Proiectul de investiții este asumat de parohia "Sf. Gheorghe" din Românești și este realizat cu fonduri private (donatori din localitate) dar și publice (Consiliul Local Românești, Consiliul Județean Iași, Ministerul Cultelor).

În calitate de primar, în exercitarea atribuțiilor conferite de art.155 din OG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ am emis în cursul anului **2024 un număr de 144 dispoziții** ale primarului privind:

- decizii și acțiuni administrative, constituiri de comisii, în măsură să pună în practică strategia de dezvoltare a comunei;
- acordarea de ajutoare sociale, ajutoare de urgență;
- alocații pentru susținerea familiei;
- stabilirea drepturilor salariale pentru personalul din aparatul de specialitate al primarului comunei, ș.a.

În baza atribuțiilor ce-i revin potrivit prevederilor art.129 din OG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Consiliul Local al comunei Românești și-a desfășurat activitatea în **24 de ședințe, din care 12 ordinare, 12 extraordinare**, adoptând în cursul anului 2024 un număr de **110 de hotărâri**. Hotărârile adoptate s-au referit la cele mai importante domenii de activitate din competența sa:

- aprobarea bugetului comunei;
- stabilirea taxelor și impozitelor locale;
- taxe de închiriere și concesiune;
- aprobarea planului anual al achizițiilor publice;
- administrarea domeniului public și privat al comunei;
- aprobarea investițiilor finanțate prin programele guvernamentale, europene și din bugetul local, ș.a

Dispozițiilor și hotărârile au fost puse în aplicare de către aparatul de specialitate al primarului, structurat pe compartimente funcționale încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

Astfel, activitatea de secretariat s-a axat în principal pe organizarea desfășurării ședințelor consiliului local și a comisiilor de specialitate, pregătirea materialelor pentru acestea, cunoașterea și mediatizarea dispozițiilor, hotărârilor și legile.

S-a organizat și asigurat evidența în registre speciale a hotărârilor, dispozițiilor, publicarea documentelor de interes public pe situl comunei www.comuna-romanești.ro , comunicarea la Instituția Prefectului Județului Iași precum și persoanelor fizice sau juridice interesate.

Patrimoniul comunei

Valoarea de inventar al patrimoniului comunei, contract reevaluare patrimoniu nr. 1345/01.03.2021:

Domeniul public (construcții și terenuri): 43.841.445 lei

Domeniul privat (terenuri): 33.043.528 lei

Total valoare: 76.884.973 lei (15.532.317 euro, curs euro 4,95 lei)

Situația fondului funciar

În anul 2023, luna decembrie a fost încheiată a doua etapă cadastrului sistematic prin care au fost deschise 1294 de cărți funciare pentru 35 de tarlale (din totalul de 91).

În anul 2024, luna decembrie a fost încheiată a treia etapă a cadastrului sistematic prin care au fost deschise 1277 de cărți funciare pentru 20 de tarlale.

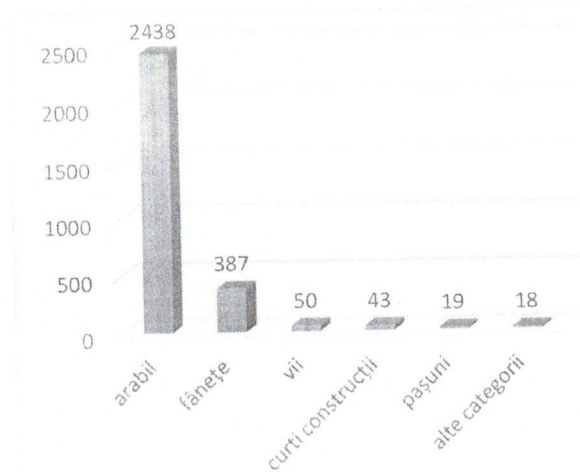
Prin schimburile de terenuri cu UAT Movileni și UAT Dumești, am reglementat astfel situația juridică pentru cetățenii din cele trei comune care își aveau titlurile de proprietate blocate juridic pentru orice tranzacție legală.

Total teren UAT Comuna Românești: 4286 ha

Situația la această dată, confirm titlurilor de proprietate:

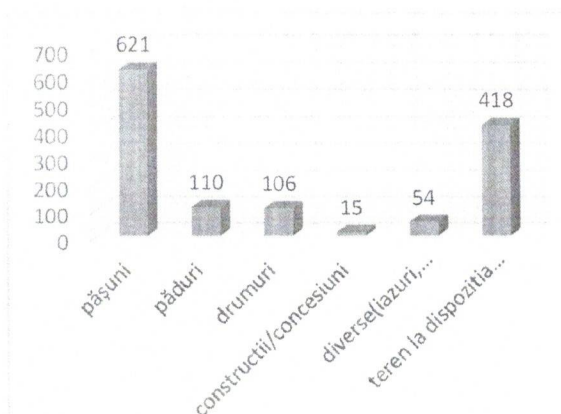
I. Proprietăți private:

- Arabil: 2438 ha;
- Pășuni: 19 ha;
- Fânețe: 387 ha;
- Livezi: 0,9 ha;
- Vii: 50 ha;
- Alte terenuri neagricole: 17 ha;
- Neproductiv: 0,5 ha;
- Curți construcții: 43 ha;
- Păduri: 0,5 ha.

II. Domeniul public/privat al UAT Comuna Românești:

- Islaz comunal (pășuni): 621 ha;
- Teren pentru construcții/concesiuni: 15 ha;
- Drumuri: 106 ha;
- Păduri/perimetre de ameliorare: 110 ha;
- Diverse (iazuri, acostamente): 54 ha;
- Terenuri la dispoziția comisiei locale de fond funciar: 347 ha
- Număr cereri constituiri/reconstituiri a dreptului de proprietate 225

Situația fiscală, comparativă pe ultimii trei ani financiari, a debitelor neîncasate de la contribuabili persoane fizice și juridice care nu și-au dus la îndeplinire obligațiile față de bugetul local:

Nr crt	Debite din:	2020	2021	2022	2023	2024
1	Amenzi	233.306 lei	289.835 lei	224.865 lei	266.089 lei	321.615 lei
2	I. teren extrav	133.327 lei	127.052 lei	141.809 lei	175.223 lei	177.157 lei
3	Mijl. transport persoane fizice	39.903 lei	37.628 lei	41.460 lei	56.524 lei	79.826 lei
4	Redev. Conces	34.159 lei	30.152 lei	49.339 lei	441.643 lei	684.518 lei
5	I. teren pers fiz	15.687 lei	16.112 lei	18.981 lei	23.800 lei	27.213 lei
6	Taxe salubrit.	12.809 lei	13.791 lei	27.896 lei	37.998 lei	43.919 lei
7	I. clăd pers fiz	11.627 lei	11.176 lei	12.761 lei	12.469 lei	13.934 lei
8	Mijl transport pers juridice	9.719 lei	2.468 lei	8.936 lei	1.631 lei	5.602 lei
9	Taxe PSI	2.069 lei	1.901 lei	1.970 lei	2.424 lei	2.606 lei
10	Alte i. și taxe	1.079 lei	319 lei	146 lei	1.448 lei	327 lei
	Total restanțe	493.684 lei	530.434 lei	528.375 lei	1.129.248 lei	1.518.574 lei

Ciobanu A: 160.000 lei

Sinteza execuției bugetare / Situația comparativă a cheltuielilor

Nr crt	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
1	Buget general aprobat la încep. anului financiar 3.199.130 lei	10.748.920 lei	8.090.590 lei	8.953.610 lei	4.097.670 lei	12.114.670 lei	28.596.310 lei
2	Total venituri realizate la sf. de an financiar prin rectificări 6.744.310 lei	5.415.974 lei	6.138.684 lei	8.853.974 lei	4.950.648 lei	4.727.748 lei	6.892.433 lei
3	Venituri din taxe si impozite locale 382.454 10% din plăți	422.932 lei 7,80% din plăți	412.515 6,71% din plăți	638.247 lei 7,20% din plăți	1.209.693 24,43% din plăți	887.140 19% din plăți	1.155.334 15% din plăți
Plati efective pe titluri de cheltuieli:							
3	cheltuieli de personal primarie, asist person 1.462.338 (40%)	1.552.222 (29%)	1.550.038 (25%)	1.749.957 (19%)	1.893.261 (38%)	2.626.933 (56%)	2.857.708 (37%)
4	Cheltuieli - bunuri și servicii 525.759 (14%)	601.588 (11%)	883.711 (14%)	860.696 (9%)	960.884 19%	937.761 (20%)	977.082 (13%)
5	Rate si dobânzi 4.646	4.0744	3.512	18.120	17.513	16.786	155.454
6	cheltuieli de capital: surse europene 171.875 lei (4%)	421.992 lei (7%)	1.844.598 (30%)	2.453.480 (27%)	216.600 4%	-	918.230 (12%)
7	asistența socială 151.640	213.382	227.616	319.541	415.096	481.193	639.811
8	alte cheltuieli (burse sociale) 5.100 lei;	5.300 lei	5.200 lei	10.544 lei	188.876 lei	166.563	-
9	Transfer (sport și culte) 20.000 lei	35.030 lei	37.000 lei	63.000 lei	165.000 lei	65.000	90.280
10	cheltuieli de capital 1.303.020	2.586.453	1.571.785	5.480.402	952.494	482.391	1.886.119
12	excedent -	-	22.517 lei	351.714 lei	362.704 lei	688.050 lei	29.025

Partea a II-a

Raportul privind starea socială a comunei Românești

Recensământul populației efectuat în anul 2023 consemnează pentru comuna Românești un număr de 1560 locuitori. Statistica înregistrează menținerea tendinței de scădere a populației comunei pe fondul plecării tinerilor la muncă în străinătate și al numărului tot mai mic de copii născuți (spor natural negativ).

Recensământ populație:

2002 – 2015 locuitori cu domiciliul în comuna Românești

2011 – 1908 locuitori cu domiciliul în comuna Românești

2022 – 1568 locuitori cu domiciliul în comuna Românești

Nivelul de dezvoltare economică (activitățile lucrative, comerțul, serviciile), situația financiară a agenților economici și cea materială a gospodăriilor populației, condițiile de viață, de muncă, de petrecere a timpului liber, numărul și structura populației, mobilitatea forței de muncă, sunt factori care definesc și influențează starea socială a comunității noastre.

O statistică în măsură să îngrijoreze!

480 milioane – populația europeii (64 mil. de europeni au o formă de handicap care nu este vizibilă și 14 de mil – au o formă de handicap vizibilă)

În baza prevederilor Legii nr. 196/2006 privind venitul minim de incluziune (familia cu copii și ajutorul de incluziune) am acordat ajutoare sociale și ajutor pentru încălzirea locuinței care la finele anului 2024 au fost în număr de 63 dosare în plată.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, rolul Compartimentului de Asistență Socială este acela de a monitoriza în condiții optime atribuțiile și obligațiile care le revin asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, în vederea ameliorării situației acestora, astfel încât aceștia să primească îngrijire specială la nivelul la care situația lor o cere.

În anul 2024 au fost încadrate 21 persoane ca asistenți personali și 20 persoane au beneficiat de indemnizație pentru persoană adultă cu handicap.

Au fost întocmite un număr de 85 de anchete sociale și vizite la domiciliu pentru situații care au reclamat acest fapt.

Au fost întocmite un număr de 9 dosare de indemnizație creștere copil, 3 dosare de stimulent de inserție și 17 dosare pentru acordarea alocației de stat pentru copii.

■ În afara acestor date statistice trebuie arătat că tradiția locului, a satelor comunei noastre, legitimată și consolidată de fiecare generație, indică un nivel ridicat de solidaritate și ajutor în cadrul familiei restrânse (părinți, copii, bunici) și dacă e necesar, în cadrul mai larg al familiei extinse (frați, veri de gradul I și II). Sunt de asemeni și situații în care, atunci când problemele nu-și găsesc rezolvarea în interiorul familiei, intervin gesturi de ajutor în interiorul comunității mai extinse, a satului (vecini, prieteni, colegi de serviciu).

■ În acest fel sunt rezolvate cazuri sociale grave, în familie sau comunitate fără a implica instituțional serviciul de asistență socială. Sunt numeroase cazurile în care cei loviți de boală, cuprinși de suferință și durere își găsesc alinarea în familie iar necazurile și greutățile de tot felul sunt depășite mai ușor cu ajutorul celor frați de sânge. Asumarea acestor responsabilități legitimează forța și prestigiul familiilor. Astfel sunt cunoscute în sat drept familii de oameni de ispravă, de frunte sau în expresie tradițională, familii de oameni gospodari.

Este asistența socială tăcută și neștiută de statisticile statului.

■ Descris de oameni bătrâni ai satului, omul gospodar este în primul rând, hamic, apoi chibzuit, om de cuvânt, bun tovarăș, om cu frica de Dumnezeu și care are o nevastă pe măsură.

Ne-am născut și trăim în matricea ortodoxă și trebuie să menționez că tradiția bisericii noastre, confirmă, dă măsură și specific traiului în vatra satelelor comunei noastre. În continuare, nașterea, căsătoria, înmormântarea, momentele definitorii ale vieții noastre dar și cultul strămoșilor sunt asumate religios și de generația de acum.

Evenimentele de referință înscrise în calendarul religios, dau încă ritm și rânduială vieții în sat. Slujbele de duminică, posturile, paștele, praznicele, pomenirile, sărbătorile mari, botezul, cununia sau înmormântarea sunt încă repere esențiale în viața celor mai mulți dintre noi.

Prin grija preotului paroh Ciprian IONIU, în anul 2024 au fost organizate două evenimente importante pentru întreaga comunitate ortodoxă din satul Românești:

- Ceremonialul religios care a comemorat 100 de ani de la sfințirea bisericii Sfântul Gheorghe (iulie 1924) în cadrul căruia a fost lansată și cartea monografică "Românești 6500" scrisă de Popovici Neculai;
- Ceremonialul religios de sfințire a casei sociale "Sfinții martiri brâncoveni" (octombrie 2024).

Ambele evenimente s-au bucurat de participarea mai multor preoți și înalți erarhi ai Mitropoliei Moldovei și Bucovinei (P.S. Episcop Nichifor Botoșăneanul).

La nivelul comunei noastre își desfășoară activitatea două ONG-uri care propun activități sportive și educative preponderent pentru copii și tineri: Asociația sportivă Gloria Românești și Asociația sportivă Pionii Regelui. Menționăm sprijinul nostru acordat acestor două entități juridice care prin activitățile lor contribuie la construirea unei identități specifice care să dea valoare și prestigiu comunei Românești în contextul mai larg, regional și național.

Pe aceeași linie de întărire a prestigiului local se înscrie și activitatea Școlii Ioanid Romanescu Românești ce-i cuprinde pe toți copiii din comună și care este obligată să continue o tradiție de școală "luminătoare de minții" încă din momentul ființării ei în anul 1879 și până astăzi.

Partea a III-a

Raportul privind starea de mediu a comunei Românești

1. Comisia Europeană, **Planeta noastră, viitorul nostru - să combatem împreună schimbările climatice**

Schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai dificile provocări cu care se confruntă lumea noastră în prezent. Planeta noastră trece prin niște schimbări climatice semnificative și accelerate, care au început cu peste un secol în urmă.

Ultimele date științifice arată că globul pământesc se încălzește, clima se modifică, iar fenomenele meteorologice extreme sunt tot mai frecvente: inundațiile, seceta, creșterea temperaturilor medii la nivel global, creșterea nivelului mării și micșorarea calotei glaciare – toate sunt semne ale schimbărilor climatice.

Oamenii de știință sunt de acord că planeta se încălzește mai rapid ca oricând din cauza cantității uriașe de gaze cu efect de seră eliberate în atmosferă de activitățile oamenilor. Astfel de activități includ, de exemplu, arderea combustibililor fosili (cărbone, petrol și gaz), utilizarea autovehiculelor și tăierea pădurilor.

Este Cod Roșu pentru umanitate. Schimbările climatice nu mai pot fi ignorate sau negate; ne aflăm într-un moment crucial al istoriei. Supraviețuirea noastră ca specie depinde în mare măsură de ceea ce facem începând de astăzi. Acțiunile individuale contează, dar împreună putem realiza mai mult, mai ales dacă guvernele abordează criza climatică prin decarbonarea economiilor și tranziția către energia regenerabilă, mai curată.

Ce putem face în privința schimbărilor climatice?

Din păcate, vor exista unele impacturi ale schimbărilor climatice pe care nu le vom putea evita și la care va trebui să ne adaptăm, dar e important să limităm amploarea impacturilor viitoare. Vestea bună este că putem face multe.

Nu numai politicienii pot lua măsuri. Responsabilitatea de a acționa le revine și companiilor, întreprinderilor, comunităților și indivizilor. În calitate de cetățeni, putem contribui prin alegeri inteligente, cum ar fi să mâncăm mai puțină carne și mai multe fructe și legume din producția locală, să economisim energie și să alegem mersul cu bicicleta sau pe jos în locul

autoturismului (în special pentru distanțe scurte). Vestea bună este că multe dintre aceste lucruri sunt benefice și pentru sănătatea și buzunarul nostru.

Când vine vorba despre schimbările climatice, pădurile joacă un rol unic.

Pe de o parte, acestea eliberează gaze cu efect de seră când copacii sunt tăiați sau se descompun ori când solul de sub aceștia este afectat, contribuind la încălzirea globală.

Pe de altă parte, pădurile captează gazele cu efect de seră prin fotosinteză și contribuie, de asemenea, la răcirea planetei. Astfel, ele reprezintă un factor esențial în lupta împotriva schimbărilor climatice.

2. Ce facem noi? / Considerații pozitive:

1.1. Înfiițăm și dotăm un Centru de colectare prin Aport Voluntar în comuna Românești, jud. Iași, runda 1

- Finanțare asigurată prin PNRR – contract nr. C311A0122000482 din 21.03.2023 cu valoarea totală a finanțării nerambursabile este de 3.830.913,04 lei, echivalentul a 778.720,00 euro, la care se adaugă TVA aferent cheltuielilor eligibile în valoare de 727.873,48 lei.
- Valoarea totală a investiției: 4.943.942 inclusiv TVA

Investiția este extrem de importantă și este în măsură să ajute la rezolvarea gestionării tuturor categoriilor de deșeuri!

1.2. Înfiițăm rețeaua de canalizare în comuna Românești, județul Iași

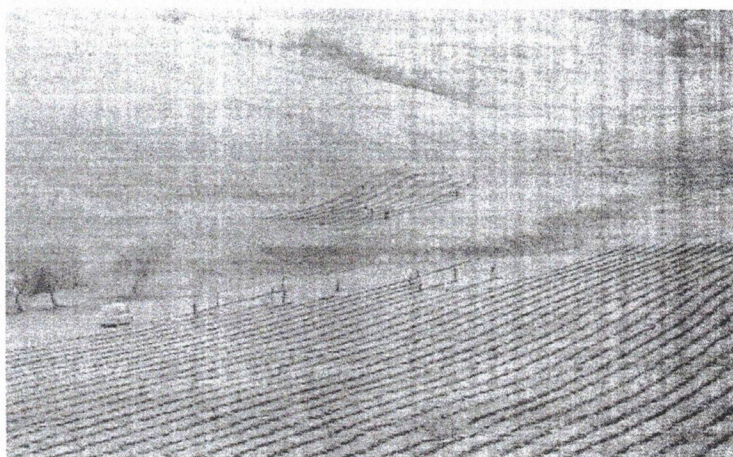
- Finanțare este asigurată prin programul guvernamental "Anghel Saligny" – contract nr. 1228 din 0.05.2023 17 milioane lei (3,5 mil euro);
- Contract de execuție lucrări proiectare și execuție nr. 5083 din 25.09.2023 încheiat cu SC Cadvyll Const SRL lider de asociere. Ordinul de începere a lucrărilor de proiectare din data de 23.10.2023.
- Valoarea contractului: 16.000.658 lei, inclusiv TVA. Durata contractului – 26 luni

Investiția este imperios necesară pentru a elimina singurul factor poluator din comuna noastră. Doar noi, oamenii afectăm pânza freatică, deversând necontrolat, în natură, apele uzate.

Înființăm un sistem integrat de colectare și valorificare a gunoiului de grajd în comuna Românești, județul Iași

- Studiu de Fezabilitate și documentație depusă pentru evaluarea cererii de finanțare prin PNRR

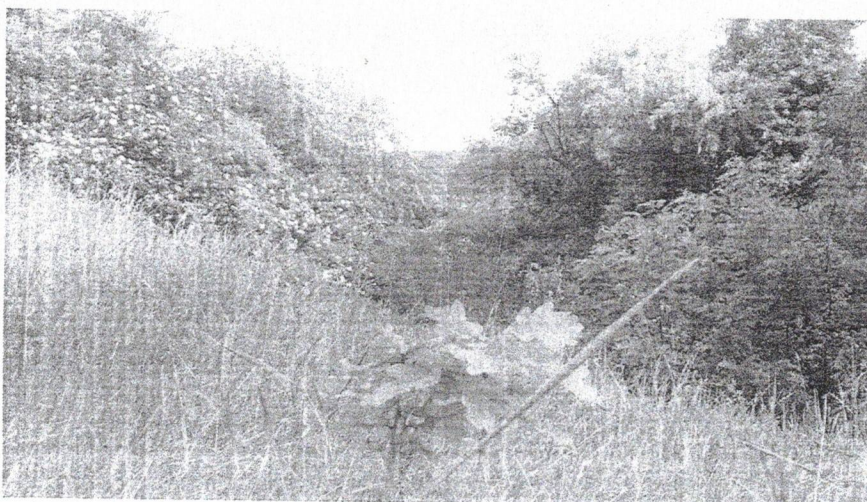
- Cu ajutorul instituțional al Administrației Fondului de Mediu care a asigurat 85% din valoarea proiectului, am înființat (2017-2019) o mică pădure de 70 ha de care acum îngrijim!

Proiectul se numește "Îmbunătățirea calității mediului prin lucrări de împădurire a terenurilor degradate, în comuna Românești, județul Iași" și are o valoare de 1,5 mil de lei;

A fi sustenabil înseamnă a avea grijă de planetă și a trăi în limitele a ceea ce ne poate oferi ea.

Observăm cu fiecare an evoluția ecosistemul de pădure care transformă locul sărăcăcios într-unul plin de viață!

În anul 2020 am aflat despre o altă sursă de finanțare asigurată prin Ordinul 989 din 14 iunie 2010 privind împădurirea terenurilor degradate și în luna februarie am identificat alte terenuri degradate (40 ha) pentru care am întocmit "Fișa perimetrului de ameliorare".

Pentru început, fișa a fost verificată și aprobată de comisia județeană constituită în acest sens prin ordinul prefectului (foto) și în final documentul administrativ a fost validat de Ministerul Mediului și Ministerul Agriculturii.

Pentru împădurirea celor două perimetre (20 ha - Românești și 20 ha - Avântu) în anul 2022 a fost realizat studiul de fezabilitate, proiectul tehnic și în prezent suntem în faza execuției lucrărilor;

Gestionăm serviciul de salubritate (managementul deșeurilor) la nivelul întregii comune prin Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Salubritate Iași (ADIS -Asociația a fost înființată de către toate administrațiile locale din județul Iași în acest scop;

2023: - **Cantitate menajer colectată – 136,18 tone**

- **Cantitate selectiv colectată – 19,26 tone (12,4%)**

2024: - **Cantitate menajer colectată – 133,36 tone**

- **Cantitate selectiv colectată – 16,63 tone (12,5%)**

■ Școala implică elevii în diverse acțiuni de menținere a curățeniei ("Let's do it, România" ...) și de colectare selectivă a gunoiului.

■ Și totuși sunt mulți elevi care marchează drumul lor spre școală și locurile de joacă cu gunoaie!

■ Sunt, deasemeni, posesori de permis auto care aruncă din mașină diverse gunoaie, doze de suc, bere, ambalaje, astfel că șoselele sunt marcate peste tot locul de astfel de dovezi ale unor exemple de proastă creștere în familie și de trecere degeaba prin școală!

O veste bună! : pe cuprinsul comunei, și în zonele limitrofe acestora nu există nici un agent economic "mare poluator";

■ Fără sistem de canalizare și fără să colectăm și să reciclăm toate tipurile de deșeuri, noi locuitorii comunei suntem singurul factor poluator al mediului!

3. Puncte slabe. Ce trebuie să mai facem?

■ - Nu avem o rețea de canalizare care să deservească satele comunei în vederea deversării controlate a apelor reziduale, deci investiția pentru înființarea sistemului de canalizare în comuna noastră cu finanțare prin programul guvernamental "Anghel Sălygny" (17 milioane de lei), investiție aflată în procedură de licitație pentru proiectare și execuție de lucrări, este exact ceea ce trebuie să facem, deci în final "o veste bună!" ■

■ - Colectăm selectiv deșeurile în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor într-un procent nemulțumitor, deci investiția de înființare a unui centru de colectare prin aport voluntar a toate tipurile de deșeuri, proiect finanțat prin PNRR cu o valoare totală de 3.830.913,04 lei, este exact ceea ce trebuie să facem, deci în final o veste bună, dătătoare de speranță! ■

■ - Nivelul de educație ecologică determină starea de curățenie în comună; domeniul public necesită periodic lucrări de curățenie și întreținere și acest fapt indică un nivel scăzut de conștientizare a problemelor de mediu.

■ Fără sistem de colectare și reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri, simplu și funcțional, plimbăm gunoaiele de colo-colo pentru a evita sancțiunile contravenționale sau penale!

Suntem amenințați de:

- ⚡ - Schimbările climatice ce pot determina și accelera fenomene de risc: inundații, alunecări de teren, eroziunea solului, secetă;
- ⚡ - Dezastre naturale: pandemii, cutremure (zonă de risc seismic ridicat), incendii, inundații;
- Secetă severă și/sau acțiunea iresponsabilă a oamenilor care să ducă la eșecul proiectului de împădurire a celor 110 ha din comuna noastră;

4. Și tu poți schimba ceva!

